

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO (LETO) XXIX (23)

No. (Štev.) 20 "a"

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

21. maja 1970

Veselo delo

Ko so nekoč na Dunaju učenci vprašali Sigmunda Freuda, ustanovitelja psihoanalize, kaj je po njegovi izkušni sodbi najbolj potrebno, da človek ohrani duševno zdravje, je brez pomišljanja odgovoril: „Lieben und arbeiten.“ „Ljubiti in delati.“ Kdor ne ljubi, zboli. Kdor ne dela, zboli. Resnična ljubezen je dejavna in pravo delo je prepojeno z ljubeznijo. To je gotovo ena najbolj svetlih tez v Freudovem nauku, v katerem se genialne ugotovitve pogosto mešajo z zmotami in zablodami.

Delo, ki ga vršimo zgolj iz potrebe, obveznosti, dobičkalnosti ali samouveljavljanja, nas ne razvija, nam ne pomaga k osebnostni rasti in razmahu, amrak nas tišči k tlom, nas razoseblja, duši in ubija. Delo sicer nikdar ni popolnoma brez pokore, ker drugače ne bi bilo delo, vendar pravo, človeka vredno delo ni nikdar brez neke ljubezni, brez nekega veselja, ki mu daje zagon, duha in resnično ustvarjalnost. Veselo delo je najvišja stopnja življenja, pravi španski pesnik Juan Ramón Jiménez, Nobelov nagrajenec.

Isti pesnik pripoveduje sledečo zgodbo:

„Skušali smo se peljati ven iz Malare, a le s težavo. Avto se je ustavil, ker naprej, imel je „težko sapo“. Prihajali so mehaniki iz te delavnice pa iz one. Vsi so tolkli, eni tukaj, drugi tam, ne da bi prej pomislili. Sunkoviti gibi, umazane besede, neplođen znoj. In avto je sopljal kot prei. Z velikimi napori smo mogli priti do delavnice, za katero nam rekli, da je res dobra, in ki je bila ob izhodu iz mesta, pri cesti, ki gre v klanec proti Granadi. Kako se imenuje, sem že pozabil.

Na cesti, v jutranje sonce je stopil počasi, kot da bi se odlepil od temnega ozadja, visok, poln, smehljajoč se možak. Mirna obvladanost se sijala z njegovega obraza. Približal se je zanesljivo avtomobilu, skrbno dvignil pokrov motorja, pogledal notri z natančno pozornostjo, pobožal stroj, kot da bi šlo za živo bitje, popravil nekaj čisto malega točno tam, kjer je odkril skrito napako, in nato zaprl motor s skrbno in zbrano kretnjo.

„Avto je v redu. Lahko graste z njim, kamor hočete.“

„Kako to? Je bila samo malenkost? In trije mehaniki so obupali nad njim!“

„Samo malenkost. Grdo so ravnali z njim. Z avtomobilu je treba delati kot z živalmi (ni rekel „z osebam“). Avto tudi potrebuje malce ljubezni.“

Ko smo obrnili in zavozili pomirjeni in opogumljeni na lepo cesto, ki se visoko vzpenja, srečni zaradi sposobnosti in ljubeznivosti dobrega mehanika, med silovito in bujno junijsko naravo, se ozrl. Malaški mehanik je stal moder na črnem ozadju, z rokami uprtimi v pas, spremljajoč avto s čvrstim in toplim pogledom.“ („El trabajo gustoso“, Aguilar, México, 1961, str. 28-29.)

Vesela delavnost je ena izmed najbolj dragocenih potoz slovenskega narodnega etosa. O tem priča vse naše narodno izročilo, še posebej pa naša ljudska in umetna pesem. Naj navedemo le nekaj primerov. Spomnimo se tiste koroške, ki tako poje: „Je kmetič vesel, sneg slovo je vzel, vesel bo spet orat' začel.“ Šentviški župnik in narodni buditelj Blaž Potočnik (1799-1872) je v znani, ponarodeli „Zvonikarjevi“ zapisal: „Kdor hoče živeti in srečo imeti, veselo naj dela pa moli naj vmes.“ Omenili bi lahko Gregorčičevega „Veselega pastirja“ in zadnjo kitico župančičeve „Zlate ptičke“: „Tretji fant ob zori vstajal, hodil je na delo, v mraku je domov se vračal pa zapel veselo.“ Dr. Evgen Lampe je napisal v orlovski himni: „V trudu in znoju, polnem radosti, domu gradimo slavo in čast.“

Noben denar ne more preplačati veselja do dela. Kdor je to veselje izgubil, je invalid. Danes, sredi industrijske družbe in tehnične civilizacije, kjer je delo pogosto standardizirano, razosebljeno ter zato ubijajoče enolično, ni vedno lahko ohraniti in razviti to neprecenljivo vrednoto. Vendar ni nemogoče. Nove razmere prinašajo tudi nove možnosti. Treba se je znajti, poglobiti se vase in v nove okoliščine. Povsod se da

IZRAELSKI VDOR V LIBANON

SOVJETSKI PILOTI SE UMIKAJO SPOPADU

Položaj na Bližnjem vzhodu se vsak dan bolj zaostruje. Veliki štirje, Anglija, Francija, ZSSR in ZDA so sicer v neprestanem medsebojnem stiku glede razvoja dogodkov med Izraelom in arabskimi državami, vendar Moskva ne kaže zanimanja za pomirjenje. Nasprotno, svojega glavnega „zaveznika“ Nasserja vedno bolj vojaško podpira v boju proti Izraelu.

Izraelska vojska je pretekli teden izvršila močan udarec proti Libanonu ter je s silo nad 2000 vojakov in nad 100 tankov ter s podporo letalstva uničila večje število gverilskih oporišč na libanonskem ozemlju. Proti izraelski vojaški sili so nastopile vojske Libanona, Sirije in Iraka, vendar udara niso mogle preprečiti ter so se Izraelci umaknili iz Libanona šele po celodnevni bitki, v kateri so dosegli svoj namen. Bila je to ena največjih suhozemskih bitk od izraelske bliskovite vojne junija 1967 proti Arabcem.

V Varnostnem svetu ZN, kjer je Libanon predložil protest proti izraelskemu podvigu, je sirijski delegat zagro-

zil, da bodo arabske države odpovedale dobavo petoleja Washingtonu, če ta ne bo zadrževal Izraela.

Medtem je izraelsko letalstvo izvedlo nove, velike zračne napade na egipčanska oporišča vzdolž sueškega prekopa, predvsem pa na raketa oporišča, ki jih gradi Nasser ob sueškem prekopu. Sovjeti so Nasserju poslali večje količine protiletalskih raket in svojih tehnikov, da bi opremili egipčansko protiletalsko obrambo z najmodernejšim orožjem.

Izraelski bombniki so ves dan, val za valom, bombardirali 30 km širok pas ob vsej dolžini sueškega prekopa in uničevali številna raketa oporišča, ki so bila v gradnji. Sovjeti s svojimi piloti, ki jih imajo v Egiptu, niso intervenirali, ker se bojijo direktnega spopada z Izraelom. Egipčanska lovka letala, ki so nastopala proti izraelskim bombnikom, so vodili egipčanski piloti, medtem ko so sovjetski piloti vozili sovjetske MIG-e nad področjem centralnega Egipta, kamor pa izraelsko letalstvo zaenkrat še ni poseglo.

Zmage zaveznikov v Kambodži

Konferenca v Džakarti a splošen umik

Zavezniško bojišče v Kambodži je bilo minuli teden silno živahno. Ameriške in južnovietnamske oborožene sile so predirale proti komunistom na vseh frontah, ki so jih postopoma proti njim odpirale zavezniške sile. Minulo nedeljo je sveža južnovietnamska divizija, sestojča iz 10.000 mož in opremljena s tanki, topništvom in letalstvom, odprla dvanajsto fronto proti komunistom, tako, da je celotno zavezniško bojišče proti komunistom sedaj dolgo nad 450 km, se pravi polovico kambodško-južnovietnamske meje.

Na večini bojišč so komunisti doživeli težke poraze ter se umikajo pred prodirajočimi zaveznički. V treh tednih, odkar traja zavezniška ofenziva v Kambodži, so ameriške in južnovietnamske čete uničile nad 8000 komunističnih gverilcev in zaplenile več orožja, municije in drugega vojaškega materiala, kakor skozi vse leto v bojih v Južnem Vietnamu.

V Južnem Vietnamu je bilo bojevanje med komunisti in ameriško-vietnamsko vojsko neznatno, ker je komunistično poveljstvo umaknilo svoje oddelke v skrivališča v pričakovanju razvoja vojaškega položaja v sosednji

Kambodži, od koder je trenutno prenehala teči reka moštva in materiala komunističnim gverilcem v Južni Vietnam.

Medtem se je v Džakarti, glavnem mestu Indonezije, zbralo na dvodnevno konferenco 11 azijskih držav. Konferenco je pripravljala indonezijska vlada še pred zavezniškim prodorom proti komunistom v Kambodžo ter je imela namen preprečiti razširitev bojišča v jugovzhodni Aziji z resolucijo, ki bi jo jo potem predložili mednarodni kontrolni komisiji za Indokino v Ženevi. Dogodki v Kambodži so konferenco prehiteli, vendar indonezijska vlada načrta ni opustila. Zanimivo je bilo le to, da so udeležbo na konferenci odklonile vse povabljene komunistične države, med njimi Severni Vietnam, tako da so se v Džakarti zbrali samo delegati Indonezije, Malazije, Laosa, Filipinov in Japonske.

Na konferenci so izglasovali resolucijo, v kateri zahtevajo umik vseh tujih vojaških sil iz Kambodže (komunističnih in zavezniških) ter reaktivacijo mednarodne kontrolne komisije za Indokino, ki ima sedež v Ženevi v Švici. Sopredsednika te komisije sta Anglija in ZSSR.

Moskva išče zaveznikov proti Kitajski

Romunija se upira sodelovanju

Moskva je minuli ponedeljek obtžila rdečo Kitajsko, da „izvaja dolgoročno politiko vojnih priprav, s katero ima namen končno napasti Sovjetsko zvezo in druge socialistične države.“

Glasilso sovjetskega obrambnega ministrstva Rdeča zvezda pa je pred nekaj dnevi na prvi strani objavilo članek, v katerem poziva sovjetske narode na vojaško pripravljenost „proti imperializmu“ ter omenja protisovjetske izjave, ki prihajajo iz Pekinga, kot nov faktor, ki „zahteva tako od sovjetskih vojakov kakor od tovariških oboroženih sil naših bratskih socialističnih dežel stalno pripravljenost.“

Moskva je spet nakazala svoj načrt, da bi razširila območje varšavskega pakta tudi na Azijo in predvsem proti Kitajski.

Varšavski pakt je Moskva ustanovila leta 1955 kot svojo protiutež za-

vezniški organizaciji NATO. Včlaniti so se morali vsi sovjetski sateliti ter je bil naperjen proti Zahodni Evropi in ZDA. Članica je bila tudi Albanija, ki pa je izstopila iz organizacije, ko se je postavila ob stran rdeče Kitajske.

Ko je začel naraščati spor med Moskvo in Pekingom, so v Kremlju začeli takoj misliti na možnost uporabe varšavskega pakta tudi proti Kitajski. Moskva je namreč iznenada ugotovila, da se je znašla v položaju, ko ima sovražnike na dveh frontah, v Zahodni Evropi in na vzhodu v Aziji. Sovjetski vojaški krogi so se znašli pred možnostjo bojišča, podobno, kakor so ga oni zahtevali med drugo svetovno vojno od zahodnih zaveznikov proti Hitlerju. Danes jim ideja druge fronte dela velike preglavice, to tem bolj, ker ne morejo za svoje načrte proti Kitajski navdušiti svojih evropskih satelitov.

Najodločneje se je doslej zoperstavila ideji uporabe varšavskega pakta proti Kitajski Romunija.

„Silovita protisovjetska kampanja traja na Kitajskem že več let in vli-va vodo na mlin sovražnikom miru, demokracije in socializma,“ piše Rdeča zvezda. Vrhovni sovjetski poveljnik maršal Grečko pa je izjavil, da je njegova „vojaška pripravljenost odbiti napad z obeh strani, z vzhoda in zahoda.“

Manual del terrorismo

Tema de polemizados debates fue la propuesta de algunos países, tendiente a hacer volver a Cuba al sistema de Estados Americanos, la OEA. Dicha propuesta se basaba en la aseveración, que Cuba ya no "exporta" su revolución, que ya no patrocina acciones guerrilleras en Latinoamérica.

No parece demostrar eso, sino todo lo contrario, la reciente publicación en La Habana de un nuevo "Minimmanual de Guerrilla Urbana", que aboga abiertamente en favor de los secuestros y el terrorismo como métodos aceptables de la insurrección armada.

El documento, que se dice fue preparado por Carlos Marighela, dirigente comunista brasileño muerto en noviembre pasado en una emboscada policial, forma parte de la última edición de "Tricontinental", publicación bimensual de la Organización de Solidaridad de los Pueblos de Asia, Africa y América Latina (OSPAAL). El uso de la fuerza es el tema central del minimmanual, que distribuye en el exterior la misma OSPAAL en inglés, castellano, francés e italiano.

Con su propagación de la violencia (hay en el manual 14 modelos de acción de guerrilla urbana) las publicaciones subversivas cubanas demuestran las verdaderas intenciones del régimen, que distan mucho de ser propicios a una coexistencia democrática.

Priročnik terorizma

Veliko polemiko je povzročil predlog nekaterih držav v smislu, naj bi Kubo znova sprejeli v Organizacijo ameriških držav (OEA). Ti predlogi so temeljili na zahtevi, da Kuba ne „izvaja“ več svoje revolucije, da ne botruje več gverilskim akcijam v latinski Ameriki.

Nasprotno pa dokazuje „Minimálni priročnik mestne gverile“ izdan pred kratkim v Hahani, ki odkrito zagovarja ugrabitve in terorizem, kot sprejemljive metode oborožene vstaje.

Ta dokument, ki ga je menda pripravil Carlos Marighela, brazilski komunistični vodja, katerega je novembra lanskega leta ubila policijska zaseda, je izšel v dvomesečniku „Tricontinental“, ki ga izdaja Organizacija solidarnosti narodov Azije, Afrike in latinske Amerike (OSPAAL). Uporaba sile je temeljna snov tega minimpriročnika, ki ga po svetu širi ista OSPAAL v angleščini, španščini, francoščini in italijanščini.

S širjenjem nasilnosti (v priročniku je 14 navodil mestnih gverilskih akcij) kubenske prevratne publikacije dokazujejo resnične namene režima, kateremu je malo mar do demokratičnega sožitja.

I Z T E D N A V T E D E N

V ZDA so se minuli teden nadeljevale demonstracije proti vojni v jugovzhodni Aziji po posameznih univerzitetnih naseljih in v raznih industrijskih središčih ter je bilo spet več oseb ubitih, veliko pa ranjenih. Nixon je znova pritrdil, da bo do konca junia umaknil ameriške oddelke iz Kambodže.

Ford je odklonil sovjetske ponudbe, da bi zgradil avtomobilsko tovarno v v ZSSR. Sovjetska vlada je povabila Forda z gespo v Moskvo na zadevne razgovore, toda Ford je načrte sovjeto zavrnil, „ker pošiljajo tovarnjake Severnemu Vietnamu.“

Sedem sovjetskih vojnih ladij, vključno ena atomska podmornica, so se pred kratkim nasidrale v kubanskem pristanišču Cienfuegos.

V kitajski provinci Kwatung je pri-

šlo pred kratkim do večjega upora proti komunističnemu režimu ter sedaj kitajska policija in vojska čistita področje „reakcionarjev“, kakor jih je označil kitajski tisk. Na stotine oseb je bilo obsojenih na smrt.

Na splošnih volitvah v Santo Domingo je bil znova izvoljen za predsednika dosedanjí predsednik Joaquín Balaguer. Dobil je 52% glasov. Nad ponovno izvolitvijo so začuden tudi njegovi pristaši. V nastopnem govoru je Balaguer označil Kubo kot „nevarnost“ za latinsko Ameriko.

Britanski predsednik Wilson je objavil, da bodo splošne volitve v Angliji 18. junija t. l. Od kraljice je zahteval, da je razpustila parlament. Wilson smatra, da je položaj v Angliji ugoden za laburiste.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

SOCIALNOST. UDELEŽBA IN RAZGRAJANJE

Pretekli ponedeljek 18. t. m., je predsednik Onganía pristostvoval slovesnosti, med katero je ekonomski minister dr. Dagmario Pastore ustoličil novosestavljeno Državni svet za plače in cene. Po zakonu z dne 4. septembra lanskega leta, je ta ustanova konsultivnega značaja, ter jo sestavljajo predstavniki vlade (ekonomskega ministrstva), podjetnikov in delavcev. Predsedstvo tega sveta bosta menjaja vršila državna tajnika za delo in za industrijo ter notranjo trgovino.

Ustoličenje tega sveta je nov korak k socializaciji sedanje Argentinske revolucije. Ni edini v teh dneh, kajti v retok 15. t. m. je bil ustanovljen Državni inštitut za socialno delavnost. Njegov namen je skrbeti za pravičnejšo socialno skrbstvo. Njegova sredstva pa bodo 3% prispevki, ki jih pritrgaajo vsem delavcem države že od zadnje povišice, in ki jih bodo, pod nadzorstvom in z upravljanjem tega inštituta, usmerjali delavski sindikati. V teku 60 dni morajo vodilni člani tega inštituta vladi predstaviti načrt o načinu delovanja. Je torej sedanje vodstvo le prehodno, da v osnovi pripravi bodoče delovanje.

Odkar je namreč sedanja vlada na oblasti, stalno zatrjuje, da je obnovilno delo namenjeno zlasti ljudstvu. Na socialnem polju naj bi se to poznalo v bodoče preko socialnega inštituta, na

političnem pa zaenkrat le preko tkm občinskih svetov. Tako je v sredo 14. t. m. buenosaireški župan, polkovnik Iribar potrdil delovanje „sosedskih zborov“, po katerih naj bi mesečni (vaščani) bili udeleženi pri upravljanju mestnega življenja. Zlasti se bodo s tem okoristile posamezne mestne četrti, kajti njihovi predstavniki se bodo v svetu zavzemali za prioriteto posameznih javnih del, ki so za njihov razmah potrebna. Buenosaireška občina ni prva, ki je uvedla ta sistem predstavništva. V mnogih občinah raznih provinc že delujejo, ponekod dobro, druge ne tako posrečeno, podobni „udeležni“ organi.

Zadnja točka današnjega komentarja se nanaša na ponovne študentske manifestacije. Svoj višek so dosegle to pot ponovno v Rosariju, ob priliki prve obletnice, kar je bilo ubitih v pouličnih pretepih s policijo več študentov. To pot je bilo ozačje mirnejše, čeprav tudi ni šlo brez pretepa in žrtve. A lanske nasilje, ki je doseglo višek v Córdoba 29. maja, se letos (tako vsi upajo in mnogi dokazujejo) ne more povrniti. Splošno prevratno stanje, ki je bilo izraz lanskega „cordobaza“, bi ponovno izrabili le komunisti. Tega pa narod, niti radikalizirani študenti, ne čuje. Le majhno število aktivistov se trudi, da bi obudilo delavskoštudentsko zvezo, a se jim v današnjih razmerah ne posreči. Maj sicer ne bo prevladal, a stabilnost obstoječega reda ni v nevarnosti.

Vrtoglava politika

Problem Jugoslavije je nerazumljiv za vse tiste, ki ne poznajo zgodovinske poti, kako in zakaj je do te državne tvorbe prišlo. Nerazumljivo je tudi za tiste, ki se ne dokopljejo do temeljitega poznanja težnjaj sosedov Jugoslavije. Zato ne upoštevajo, da je ta državna tvorba ovira gospodarski, teritorialni pa tudi imperialistični ekspanzivnosti teh sosedov in to samo iz njihovih egoističnih stremeljenj.

Da je v Jugoslaviji narodnostni problem tudi v komunističnem režimu vedno bolj v ospredju, ni mogoče zanikati. Preenostavno pa ga rešujejo tisti, ki zagovarjajo stališče, da je treba razbiti jugoslovansko državno tvorbo in bo vse dobro. Nobeden od teh se ne briga resno, kaj bo potem. Njihov cilj je le zrušiti, potem pa razvoj prepustiti željam, kako naj bi bili narodnostni problemi rešeni. V tem pogledu so podobni komunistom, ki so si postavili glavni cilj, da z revolucije zrušijo „staro“. Po zrušenju pa eksperimentirajo že 25 let in še danes nimajo jasnega pogleda na družbo, ki jo hočejo ustvariti. Bili so mojstri v rušenju in nesposobni pri gradnji.

Med tistimi, katerim je glavni cilj rušenje Jugoslavije, je tudi hrvaški nacionalist, Dalmatincec dr. Branko Jelić. Ta je bil pred vojno navdušen za Pavelića in je delal zanj propagando v Južni Ameriki. Med vojno je bil nekaj časa v angleškem zaporu. Sedaj je zdravnik v Zahodnem Berlinu in izdaja list „Hrvatska država“. Kot nemški državljani se je zatekel v nemško krščansko demokracijo.

Dr. Jelić pa je izjema med rušilci Jugoslavije. Našel je tudi rešitev po njenem zrušenju: Hrvatska republika naj zamenja Titovo komunistično diktaturo z moskovsko.

V svojem listu „Hrvatska država“ je namreč pod naslovom „Hrvatje in SSSR“ Jelić ugotovil, da je današnja Jugoslavija ovira sovjetskemu zunanje-političnemu konceptu na Balkanu in se zato nudi prilika za sodelovanje med Moskvjo in hrvaškimi nacionalisti. Sklicuje se Jelić tudi na zaupne razgovore sovjetskega podpredsednika ministrskega sveta Novikova, ki naj bi na obisku v Berlinu izjavil, da so sovjeti zainteresirani na nastanku „nevturalne“ hrvatske države.

Nato piše Jelić dobesedno: „Z ozirom na to, da je Sovjetska zveza pripravljena vplivati na razbijanje Jugoslavije, se nam odpira vprašanje o našem odnosu do Sovjetske zveze ter značaju in obsegu identičnosti z našimi nacionalnimi interesi.“

Jelić dela v zvezi s tem tudi kombinacije z možnostjo, da se ZDA umakne iz Evrope in s konfliktom med Moskvjo in Pekingom.

Naj bodo Jelićeve kombinacije z ZDA, Moskvjo in Pekingom za bližnjo bodočnost osnovane ali ne, je dejstvo, da hrvaškega narodnega vprašanja Pavelić ni rešil ne z Mussolinijem ne s Hitlerjem. Tudi dr. Jelić ga ne bo rešil z Moskvjo. Saj ne bi dosegel bistveno nič drugega, kakor da bi Titovo komunistično diktaturo zamenjal za moskovsko in napravil bi poklon stalinizmu. Zgleda, da se dr. Jelić iz češkoslovaškega primera, ki je še vsemu svetu v živem spominu, ni prav nič naučil.

Jelićeva hrvaška država pod moskovskim komunizmom bi bila pa tudi prav toliko „nevturalna“, kakor je bila Pavelićeva „nezavisna“ pod Hitlerjevimi in Mussolinijevimi verstvom.

Če pa bi hrvaški narod sledil dr. Jeliću, potem bo to prvi narod na svetu, ki bi si prostovoljno nadel moskovski komunistični jarem, ali ga vsaj prostovoljno zamenjal za Titovega.

Gospodarski objekti v Sloveniji

Ljubljanska kreditna banka bi jih financirala

Izvršni odbor Ljubljanske kreditne banke je na svoji seji dne 3. aprila razpravljal o kreditiranju energetskih objektov in o celotni infrastrukturi. Posebna točka dnevnega reda je bila namreč posvečena problemom investicij v najpomembnejših gospodarskih podjetjih. S področja elektrogospodarstva je banka med drugim prejela informativni zahtevek v višini skoraj 600 milijonov din za projektiranje in gradnjo nuklearne elektrarne.

Poleg tega integralni program za usklajevanje proizvodnje združenega podjetja Slovenske železarne obsega potrebo 505 milijonov din za osnovna sredstva. Banka je doslej v tem podjetju investirala že 66 milijonov v kratkoročnih posojilih.

Združeno železniško transportno podjetje Ljubljana je za modernizacijo proge Zidani most—Šentilj izdelalo investicijski program s predračunom 498 milijonov din. V letu 1970 bi že pričelo z deli na odseku Zidani most—Čret. Za modernizacijo in elektrifikacijo proge Koper—Prešnica pa bo potrebno 145 milijonov.

Pristanišče Koper teži tudi po modernizaciji. Njegova zmogljivost naj bi se v prihodnjih petih letih zvišala na 5 milijonov ton. Za to pa bi bilo po-

trebno 150 milijonov infrastrukturnih in 220 milijonov ostalih investicij.

Enake potrebe razširjenja ter predpogojnih investicij imajo podjetje Iskra v Kranju ter TAM v Mariboru. Tudi na polju turizma predvidevajo v prihodnjih letih investicije v višini 840 milijonov din.

Za ta posojila bi se bilo zama obracati na zvezne fondе. Kot doslej si mora zadevne investicije za svoj razvoj preskrbeti Slovenija sama. In to kljub še vedno večjem procentualnem deležu prispevanja v federalni sklad.

Zdravniki Slovenije so zborovali

Zoper privatno prakso

V mesecu aprilu je bil v Celju 25. občni zbor Slovenskega zdravniškega društva. Več kot 120 zdravnikov se je zbralo, da bi preučilo tako društvene probleme, kot predebatiranje o osrednji temi: vloga in mesto zdravnika splošne prakse pri nudenju zdravstvenega varstva.

Splošno stanje zdravstva in zdravstvenih institutov v Sloveniji je na zelo nizki stopnji. Tega ne zanikajo niti pristojne oblasti in zdravniki so se o tem perečem problemu glasno razgovarjali. Govorili so najprej o svojem deležu v razpravi o predlogu novih zakonov o zdravstvu in zdravstvenem zavarovanju. Ponovno so poudarili, da bi bila uvedba privatne prakse „v nasprotju s stališči, ki obravnavajo pravico do enakega zdravstvenega varstva“.

Nato so, med drugim, opozorili tudi na stare, a še vedno nerešene probleme, ki izvirajo iz neurejenih odnosov med zdravstvom in socialnim zavarovanjem. Poudarili so in opozorili na dejstvo, da se ob veljavnem sistemu financiranja letos zna znižati nivo zdravstvenega varstva, kakor tudi prizadevanja za boljše organiziranost zdravstvene službe. Problem na zdrav-

Novi naklepi jugoslovanske KP

Grožnje „antisocialističnim silam“ znotraj in zunaj Jugoslavije

Predsedstvo zveze komunistov Jugoslavije, se pravi vodstvo jugoslovanske komunistične partije, je imelo pred kratkim svoje osmo letošnje sejo v Beogradu.

Po petindvajsetih letih vladanja nad jugoslovanskimi narodi jugoslovanska KP še vedno „zavzema stališča do aktualnih vprašanj mednarodnega položaja in notranjopolitičnega razvoja Jugoslavije“, ki pa so praktično vedno enaka.

„Politika aktivne miroljubne koeksistence in neuvrščeniosti, za katero se tako dolgo in načelno bojuje socialistična Jugoslavija“, je bila na dnevnem redu seje in so izdelali nove načrte za še nadaljnje rovarjenje Titove Jugoslavije v ostankih tkim. bloka neuvrščeni držav.

Rasulo tega bloka ni smatrati za neuspeh Titove zunanje politike, saj je eden glavnih stebrov tega bloka, ki je bil zlasti močno navezan na Tita, egipčanski diktator Nasser, danes že trdno vključen v sovjetski vojni stoj, ko je v svoji mržnji proti Izraelu postal popolnoma odvisen od Moskve. Tu je eden vidnih uspehov Titove politike povezovanja držav tkim. tretjega sveta v tkim. blok neuvrščeni držav. Iz te Titove „neuvrščeniosti“ je samo en korak v objem moskovskega bloka.

Na seji so seveda označili zavezniško vojskovanje proti komunistom v jugovzhodni Aziji za „imperialistično vojno“, Izrael so obdolžili „agresije“, itd. Titova Jugoslavija bo „še dolgo časa in trajno razvijala in utrjevala odnose z vsemi socialističnimi državami“, medtem ko bo z nesocialističnimi državami odnose samo „izboljševala“, ne pa „utrjevala“.

V zvezi s tkim. samoupravljalnim sistemom, ki da ga živijo jugoslovanski narodi, jugoslovanska KP zahaja v tolačenja tega sistema, (za katerega noben partije ne ve, v čem prav za prav obstaja in kam prav za prav vodi), v vedno večja protislovja, iz katerih se skuša izviti s potislovnimi formulacijami.

Klasičen primer takega formuliranja nekega imaginarnega razvoja jugoslovanske države so spravili skupaj tudi na tej osmi seji partijskega vodstva in sicer takole:

„Jugoslovanska federacija postaja nova in bolj vsebinska oblika skupnosti narodov in narodnosti, ki se vse bolj oddaljuje od klasične federacije ali kon-

PLEMENITOST IN VULGARNOST. — Vulgarnim ljudem se vsa vzvišena in plemenita čustva zdijo neprimerna in jih zato navadno imajo za neresnična. Pomežikujejo z očesom, kadar slišijo govoriti o njih, in se zdi, kot da bi hoteli reči: „Že mora biti v stvari kaka korist, ni mogoče videti sokzi zidove.“ Kažejo se nevoščljivi do plemenitega človeka, kakor če bi ta iskal prednosti po ovinkih in nedovoljenih poteh. Če pa se zagotovo preprečajo, da nima sebičnih namenov, ga imajo za neumneža, ga prezirajo in se smejejo njegovi zavzetosti.

Friedrich Nietzsche, Vesela znanost, I, 3.

stvenem polju je še neurejen materialni položaj, ki negativno vpliva na pomlajevanje zdravniških vrst, povzroča pretiran pritisk na specializacije in odhajanje mladih, na tudi že izkušenih zdravnikov v tujino.

Slovenski zdravniki so na zboru (ki je bil jubilejni — 25.) tudi sklenili, da odločno opozorijo slovensko in tudi širšo javnost (podčrtalo ur.) na potrebo po gradnji novih institutov, univerzitetne knjižnice in dekanata, saj medicinska

fakulteta že vsa leta svojega obstoja dela v že davno dotrajanih in neprimernih zgradbah. S tem so se pridružili zahtevi letne skupščine študentov medicinske fakultete, ki so ob priliki opozorili, da sedanji položaj ovira normalno izobraževanje študentov.

Težave v zdravstvenem sistemu in položaj medicinske fakultete jasno priča, da komunisti v 25 letih niso mogli rešiti problemov na zdravstvenem polju.

Mehanizacija zasebnih podjetij

Traktorje kupujejo „po posluhu“

Še pred leti je bilo stanje zasebnega kmeta v Sloveniji tako žalostno, da je že sama misel na nakup traktorja zgladala blazna za kmeta in krivoverna za oblast. A sčasom so zasebni kmetje spoznali, da je rešitev njihovega gospodarstva le v mehanizaciji, in tudi oblast je pod pritiskom pametnejših struj odnehala v svoji gonji.

Položaj kljub temu še danes daleč ni idealen. Lani je bilo v Sloveniji na privatnih posestvih naštetih ok. 5.500 traktorjev, to se pravi, da so samo v lanskem letu kmetje nabavili ok. 1.300 traktorjev. V tem nakupovanju na so precej prepuščeni sami sebi. Obstaja sicer na kmetijskem inštitutu Slovenije v oddelku za kmetijsko mehanizacijo posvetovalnica, a kmetje se je iz preteklih izkušenjraje ogibljejo, kot pa poslužujejo. Tako je še vedno najbolj

pogosta pojava v Sloveniji, da se kmet za nakup traktorja ali drugega stroja odloči tako, da vpraša sosedo, ki je ta ali oni stroj kupil, za nasvet. Bohinjel pa pravijo: „Na naši strani res ne moreš dobiti pametnega nasveta in zato se tudi za nasvete splača povprašati onstran meje.“

Tako se zgodi, da kmetje kupujejo stroje tudi mnogo raje „onstran meje“. To pa zlasti zato, ker v Sloveniji ne morejo dobiti potrebnih kreditov, ki pa so kaj lahko dosegljivi v drugih državah. Tako je npr. v okolici Sočane in v Soški dolini kar za okrog 30 milijonov lir kmetijskih strojev, ki so bili prodani čez državno mejo na slovensko stran na kredit. Italijanski trgovci zatrjujejo, da tako vestnih odplačevalcev kredita, kot so kmetje na slovenski strani, zlepa ne bi mogli najti.

Nerazumevanje odgovornih organov še naprej dela škodo slovenskemu gospodarstvu. So pa kmetje kljub temu napredovali v mnogih ozirih. Zlasti so že prišli do zaključka, da se bolj izplača kupiti malo večji traktor, kot pa manjši model, in pa, da so tudi potrebni dopolnilni stroji. Po mnogih krajih so na traktor v začetku priklopili kar stari plug, ki so ga prej vlekli konji ali volli.

Države Comecona v Varšavi

Popolna gospodarska odvisnost od Moskve

Sovjeti so v Varšavo sklicali ministrske predsednike držav članic Comecona, sovjetske namišljene enačice zahodnoevropskega Skupnega trga. Brez ugovora se je tridnevne konference udeležilo vseh sedem satelitskih predsednikov ter so za zaklenjenimi vrati razpravljali o sedanjem in bodočem gospodarskem položaju v sovjetskem bloku.

Moskva je od svojih satelitov zahtevala, da medsebojno uskladijo svoje nove petletne gospodarske plane za dobo 1971—1975. Vsak satelit bo moral še naprej gojiti na svojem ozemlju le tiste industrije, ki sovpadajo s splošnim sovjetskim petletnim načrtom za isto dobo. Gospodarska odvisnost satelitov od Moskve ostaja še naprej popolna.

Na tem 24. zasedanju Comecona so razpravljali tudi o nujnosti ustanovitve mednarodne investicijske banke in o reformah domačih sistemov kontrole cen ter o problemu menjalnosti posameznih satelitskih valut, ki doslej lahko krožijo samo znotraj sovjetskega bloka.

Zasedanja so se poleg Sovjetov udeležile Poljska, Bolgarija, češkoslovaška, Vzhodna Nemčija, Madžarska, Mongolija in Romunija. Jugoslavija je poslala na zasedanje svojo delegacijo kot opazovalca.

Pavlu VI. so minuli teden izročili prvi izvod novega rimskega misala, prirejenega po navodilih nedavno minulega 2. vatikanskega koncila. Pavel VI. je pred letom dni objavil začetek reformiranja misala ter je sedaj delo zaključeno.

Kubanska protikastristična organizacija Alfa 66 je izpustila na svobodo enajst kubanskih ribičev, ki jih je ujele v gverilski akciji proti Castru. Castro je zvrnil odgovornost za življenje ujetih ribičev na ZDA.

ŽENA IN NJEN SVET

Anica Kralj

Pomemben dan

Zveza slovenskih mater in žena je sklenila, da bo vsako leto v mesecu maju povabila na skupno sveto mašo vse članice in prijateljce.

Namen skupne sv. maše je, da se v skupni molitvi zahvalimo Bogu za vse, kar nam je dal v preteklem letu, s prošnjo, da nam v prihodnjem nakloni svojo milost in pomoč v potrebah v naših družinah in v slovenski skupnosti.

Slovenci nimamo briljantnih ženskih imen v svoji zgodovini. Slovenska žena v preteklosti je zgled žene, ki živi v tihem delu, žrtvah in molitvah. V življenjskih in spominih naših pomembnih mož, stojj za njimi dobra krščanska mati, največkrat kmečka mati, močna v veri, skrbna za svojo družno, zasebno, dobrotnico za potrebne. Pravo veselje ji je bila pot v cerkev — največje veselje romanje, največkrat združeno z nočnim bedenjem v romarski cerkvi.

Kako in kaj so molile? Največkrat rožni venec.

Za pravo molitev človek ne potrebuje blestečih besed. Pot človeške duše do Boga je lahko različna. „Bodite kakor otroci,“ to se pravi naravni, preprosti, odkriti. Take, mislim so bile molitve naših mater, babic in prababic.

Danes se malo govori o pomenu molitve, o vrednosti žrtve, bodisi osebnih ali skupnih. Današnji človek se otesa vsega, kar omejuje njegove hipne užitke in v tem izgublja smisel za duhovne vrednote, ki so največkrat tihe in skrite.

Beremo: „Kristjan, ki hrepeni po večnem smotru in se zanj boriti ne prepuščen sam sebi. Nadnaravne sile mu

pomagajo, da more doseči svoj cilj. Sv. Duh, ki v njem prebiva, dopolnjuje njegovo pomanjkljivost. Sv. Duh navdihuje srce kristjana, a ne govori samo kristjanu. Združen z njim govori tudi Bogu Očetu.“

Tako so mogle moliti naše preproste močne matere v preteklosti. Govorile so z Bogom o svojih težavah, nadnaravne sile so jim pomagale. In trdno so zaupale v božjo pomoč. V tej luči so sprejemale na svoja ramena trdi križi: „Kar Bog stori, vse prav stori.“

Pred četrto stoletja smo doživeli svojo strašno tragedijo. Kdo more izmeriti trpljenje naših mater, ki so jim križali sinove, kdo obup žena mrtvih mož? Kdo bo postavil tej naši ženi-trpinkki spomenik? Naj ji ne pozabi v roke rožni venec! Saj to je bilo edino orožje v njenih rokah v onih bridkih urah.

Pred kratkim je v naši skupnosti umrla gospa Ivana Leskovec. V našem listu smo o njej čitali: „Vedno zadene težko vso našo skupnost, kadar se loči od nas kak naš dušni pastir ali javni delavec. Premalo pa čutimo udarec če umrje kak preprosta žena in mati, ki je živela tiha in skrita in pozabljena na svojem domu... Umirajo med nami žene-matere molitve, premagovanja in žrtve... Tudi tu umirajo žene-matere, ki svoje trpljenje darujejo za slovensko skupnost.“

Naj nam ho ta žena vzor tisti dan ko se bomo zbrali pri maši. Tudi naše molitve naj ne bodo samo za naše svoje. Odprimo na široko svoja srca tisti dan. Naša skupnost nujno potrebuje molitve in tihih žrtv za svoj obstoj in rast. Molimo, prosimo in — verjumo v božjo pomoč!

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Kaj slovenski ljudskošolci najraje berejo? Po anketi je na prvem mestu Finžgarjev roman Pod svobodnim svetom, slede Bevkova Pesterna, Vandotop Kekec nad samotnim breznom, Cerkenikov Ovčar Runo, Seiškarjeva Bratovščina sinjega galeba; med prevodi pa je na prvem mestu Heidi Johanne Spiry, Robinson Crusoe Daniela Defoa, Lassie se vrača Erica Knighta, Koča strica Toma H. Stowejeve in Karla Maya Vinetou.

MARIBOR — Dramska igralka Elvira Kraljeva je praznovala petdesetletnico umetniškega dela. Jubilej je praznovala z nastopom v drami Sreča v nesreči ali Naš dobronik Foma Fomčič, po romanu Dostojevskega. Prve korake je jubilarntka naredila na svetovanskem otroškem odru v Trstu, nato je v Mariboru obiskovala dramsko šolo Hinka Nučiča. Ko ji je ta dal vlogo Alerke v Finžgarjevi Verigi, se je Kraljeva dokončno odločila za teater in je do nemške zasedbe, ko je zapustila Maribor, nastopila na mariborskem odru v več kot dvestopetdesetih vlogah.

LJUBLJANA — Ljubljanski Consortium Musicum je pred polno zasedeno dvorano Filharmonije pod taktirko dr. Mirka Cudermana izvedel Haendlov oratorij Mesija. Združenje šteje 39 pevcev, solisti so bili Marija Gorenceva, Eva Novšak-Houška, Mitja Gregorčič in Anton Prus, orgle je igrala Nataša Valant, čembalo pa Božena Ivančič. Komorni orkester je odlično sodeloval in pripomogel k uspehu koncerta. Kritiki v Delu z dne 23. aprila piše, da je bilo poleg priznanih solistov zanj pravo odkritje sopranistka Marija Gorenceva in se čudi, da doslej ta pevka še ni dobila ustrežnejšega in vidnejšega mesta v slovenskem glasbenem življenju.

MARIBOR — Študentski list „Katedra“, ki izhaja v Mariboru ima 9.200 rednih naročnikov, izhaja pa v 11.000 izvodih. Pred pol leta je izhajala le v 4500 izvodih. Z dotacijo sklada ima sedaj zagotovljena vsa sredstva za nemoteno izhajanje. Prav gotovo dobro sledi režimu, da jo podpira.

LJUBLJANA — Geografsko društvo Slovenije je povabilo na predavateljski večer novinarja Mirana Ogrina. Ogrin je v zadnjih letih obiskal vse naseljene predele sveta; na tem predavanju se je omejil na prikaz andskih dežel Južne Amerike, predstavil je zgodovinski in kulturni razvoj prvotnih prebivalcev na visokih planotah Andov.

PTUJ — Grad Bor, ki leži ob Dravi sredi poti med Ptujem in Ormožem, je sedaj spremenjen v hotel. V glavnem je zaseden v poletnih mesecih; radi tja zahajajo Avstrijci in Nemci pa celo Angleži.

LJUBLJANA — Na slovenskih tehničnih fakultetah dokonča študije samo 32% študentov, kar je izredno malo. Zveza inženirjev in tehnikov pravi,

da so temu krive poleg nenadarnosti ali slabe pripravljenosti dijakov tudi prenatrpane fakultete in kadrovske težave. Kadrovske težave pomenijo po terminologiji, ki jo doma uporabljajo, pomanjkanje sposobnih profesorjev ter odhajanje strokovnjakov v tujino.

LJUBLJANA — Turistična zveza Slovenije je imenovala komisijo, ki naj predloži izbor cest, ki bi prišle v poštev za popravilo in rekonstrukcijo v prihodnjih petih letih.

LJUBLJANA — 35.000 članov avtomoto zveze Slovenije se je izreklo proti vsakršnim povišanjem prodajne cene bencina. Avto-moto zveza poudarja, da je sedanja cena bencina približno enaka kot v sosednjih državah, nova obremenitev pa bi preveč povečala neenakost med osebnim in tovarnim prometom, ki (s cenejšim gorivom) neprimerno več uničuje ceste.

Umrli so: Ljubljana: Bogo Pregelj, prof.; Ivana Klešnik r. Rode. D. M. v Polju, 94; Janez Grum, ravnatelj šole v p.; dr. Andrej Gosar, univ. prof. v pok., 83; Ivan Rozman (umrl na Dunaju); Helena Blas; Mihael Erjavec; Marija Žagar r. Jenko; Justina Osim, 81; Natalija Puc r. Šerbec; Franc Kukman; Neža Mlakar vd. Jaklič r. Matko; Terezija Dečman r. Belčijan; Ivanka Pohleven, 72; Cecilija Gabrijelčič r. Medvešček; Ljudmila Voje; Viktor Zajc; Anton Poljanc, 72; Marina Černigoj; Marija Kompare; Evgen Lutman; Elza Jakhel r. Lukež, 85; Marica Zajc r. Samsa; Viktor Dolžan; Ivanka Celar r. Weissseisen; Marija Kompare r. Svetlin, 90; Jože Novšak; Vincenc Jug; Justina Marn r. Božič; Ivanka Malovrh, 81; Marija Klemenčič r. Hofman; Frančiška Puštršič r. Likozar.

Maribor: Anton Arzenšek, 81; Roman Šišek; Alojz Toš, 84; Avgust Plamec, 69; Musa Šnaip; Marija Orner, 85; Zaučer Marija; Černezi Ana; Aršič Marija, 83; Marjan Juruč, operni pevec; Ivana Sagadin.

Lojze Rižnar, Krapje pri Veržuju; Ana Zarnik, Presreje; Franc Zatljer, Savlje; Emil Tomšič, Hrastnik; Julija Tevš, 91, Cerklje; Vida Langus r. Skoberne, Celje; Lojzi Ferlič, Novo mesto; Anton Klavara, Stara Fužina v Bohinju; Jože Čepon, 64, Butanjava pri St. Joštu; Frančiška Anžur r. Garbaja, Vevče; Franc Drašler, strojevodja (pri prometni nesreči), Borovnica; dr. Franc Hrašovec, Celje; Milan Mislej, Vir; Tine Zaplotnik, Križe; Franc Pintar, Novo mesto; Katarina Horvat, Murska Sobota; Franc Redenšek, Lisičje jame pri Boštanju; Francka Stuzzi r. Nerima, Kranj; Anton Kos, Prebold; Amalija Šatler, St. Vid nad Ljubljano; Herbert Kališ, Mezica; Karolona Petrič, Kranj; Alojzij Klemenčič, 86, Gor. Leskovec; Alojz Žalec, Zilje; Štefan Mulej, žel. v p., Celje; Jože Knez, rudar, Trbovlje; Anton Kosce, Domžale; Ivanka Gabrovec r. Hacin, 78, Novo mesto; Cvetka Lavrenčič, Planina; Ivanka Kolar r. Zupan, 81, Hrastnik.

Osebnosti

Družinska sreča: V družini Ivana Arnska in Marije roj. Simčič iz Bariloče se je rodil sinček, ki je bil krščen na ime Ivan. Za botra sta bila otroku gđ. Ančica Kralj (ki jo je nadomestovala ga. Anica Kralj) ter g. Zorko Simčič.

Poroka. V soboto, 16. t. m. sta se poročila v cerkvi Marije Pomočnice v Don Bosco, Ramos Mejia, g. Franc Babnik in gđ. Majda Koder. Za priči sta bili ženina mati, ga. Marija Babnik, nevesti pa njen oče, g. Janez Koder.

V Sloveniji je umrl 21. aprila t. l. univ. profesor dr. Andrej Gosar, oče župnika g. Antona Gosarja v Carabelas. Naj počiva v miru!

+ MARIJA ALBREHT R. PLEČNIK

V domovini, na svojem domu, je umrla ga. Marija Albreht, roj. Plečnik. V 87. letu starosti jo je Vsemogočni poklical k sebi. V Marijinem mesecu se je poslovila s tega sveta. Župna cerkev ji je bil kraj, kjer je iskala miru in tolažbe in prosila svojo patrono, Mater božjo varstva, katero je tolikokrat obiskala na Brezjah. Po kratkih letih srečnega zakona ji je prva vojna vzela moža. Živela je za svoja dva sinova, od katerih je enega vzela bolezen v 13. letu. Vzdržala je in upala, trudila se in skrbela na kmetiji, da se je grunt lepšal in ne propadal. Preživela je strah za življenje in vse trdote druge svetovne vojne, katere konec jo je ločil od sina, ki živi sedaj v Argentini, njen brat Ivan z družino pa živi v ZDA.

Za neno skrb, trpljenje in molitev v življenju naj uživa obilno plačilo pri Bogu! Bodi ji lahka domača zemlja!

BARILOČE

Glasba v Bariločah

Pred nekaj tedni je Fondo Nacional de las Artes nagradil ustanovo Camping Musical Bariloche za njeno dvajsetletno tiho in vztrajno delo. Argentinski časopisi so se vsi po vrsti ustavili ob tem dogodku in med drugim vsi tudi povedali, kako je iz te glasbene skupnosti izšla danes svetovno znana „Camerata Bariloche“ (Alberto Lisy), ki je — da pregovor ne bi izgubil veljave — potem, ko je žela uspehe po Evropi in Severni Ameriki, naposled, zdaj pred dnevi, doživela aplavz tudi na deskah domačega Teatra Colona...

Fondo Nacional de las Artes je Campingu Musical izrekel vse priznanje, poklonil ob tej priložnosti umetniško delo kiparja Giangrande („Poklon Debussyju“), ki bo odslej krasilo vrtove te bariloške glasbene institucije. Proslavi so prisostvovali predsednik ter člani FNA iz Buenos Airesa, vodstvo Campinga Musical ter zastopniki civilnih oblasti. Pri proslavi je sodeloval tudi Bariloški pevski zbor in pa „Bariloški otroški zbor, ki ga je res mojstrsko pripravil ga. Lučka Jerman.“ (Clarín, 20. 4. 70 „El Fondo Nacional de las Artes hizo Justicia al Camping Musical Bariloche“).

Za 30. aprila t. l. je Dirección de Cultura v Chubutu povabila Bariloški otroški pevski zbor, da bi v Esquelu priredil koncert. Štirideset izbranih mladih grl je pod vodstvom Lučke Jerman na celovečernem koncertu izvajalo skladbe starih skladateljev, v drugem delu koncerta pa podalo vrsto melodij iz ameriške in zlasti argentinske folklore. Navdušeno občinstvo je tako pevke kakor dirigentko od točke do točke spremljalo z burnimi aplavzi.

Vsako leto praznujejo Bariloče na dan 3. maja obletnico svoje uradne ustanovitve. Zaradi dežja je letos za praznovo 68-letnice odpadla vsakoletna parada, pač pa je, kot po navadi bariloški župnik bral v katedrali zahvalno

slavnostno mašo, pri kateri so bili prisotni zastopniki svetne in duhovne oblasti.

Po maši je v dvorani centralnega hotela imel pred izbrano publiko govor župan Antonio J. Miralles. Po še drugih slavnostnih govorih in poklonih je nato bila odprta retrospektivna razstava najstarejšega bariloškega slikarja. Americo Panozzi je skoraj pred petdesetimi leti bil prvič nagradjen na razstavi, katere v Buenos Airesu vsako leto prireja Salón de Bellas Artes. Tretjič je bil nagradjen v letu 1926. Župan mu je zdaj poklonil v imenu mesta lepo plaketko.

Uradni del proslave je bil letos zaključen z nastopom kvarteta starih flavt, ki ga že pet let vodi ga. Lučka K. Jerman. Zahtevni program (Mozartov kvartet, štirje stari plesi — iz leta 1500, ter Telemannov Allegro) je bil podan tako tehnično dovršeno kakor s pravo mero čustva. Kakor piše poročevalec v časopisu Río Negro, so bile interpretacije posameznih skladb res dovršene in so vzbudile med priujočim poslušalstvom navdušeno občudovanje. Vsako točko je publika nagradila s toplimi aplavzom.

SAN MARTIN

Informativni članski sestanek je bil v soboto 16. maja v Slovenskem domu v San Martinu. Vodil ga je predsednik Franc Zorko, ki je v uvodu povedal, da je namen sestanka podati gospodarski pregled doma, pogovoriti se o izpopolnitvah doma in pa, kako dobiti sredstva za te izpopolnitve. Poleg tega je bil na dnevnem redu tudi pregled letošnjih prireditvev. Blagajnika, gđ. Saša Hartman in g. Žagar sta podala pregled dohodkov in izdatkov od zadnjega običnega zbora dalje. G. Stanko Oberžan je poročal o izidu ankete, ki jo je Slovenski dom napravil med svojimi člani in članicami. Povedal je, da se je večina izjavila zoper nove večje gradnje, pač pa za prenovitve in izpopolnitve, v kolikor so potrebne. Na vprašanje, kako dobiti sredstva za te nujne izpopolnitve doma, se je večina anketirancev izjavila, da naj se pobirajo mesečni prispevki pri članstvu. Navzoče članstvo je v soglasju s navedeno ugotovitvijo izglasovalo sklep, da se uvedejo obvezni članski prispevki v znesku sto pesov (starih) mesečno, ki se knjižijo članom kot njihov delež. Odbor bo organiziral pobiranje teh prispevkov. Nato je g. Oberžan v svojstvu kulturnega referenta poročal o nameranih letošnjih prireditvah. Po sestanku je bil v dvorani asado ob lepem obisku sanmartinskih rojakov.

MENDOZA

Markova nedelja — dan slovenske pesmi

Osmič smo ga že praznovali. Postal je že zares — naš. Vsako leto privabi vse prijatelje in znance ter nas kot brate in sestre poveže v naši pesmi in melodiji.

V našem domu smo ga imeli dne 26. aprila ob 7 popoldne.

Naš zbor se je v zadnjem času občutno skrčil; a mlade moči, ki so se nam pridružile, nam obetajo, da bomo naše petje vzdržali na isti dosežani višini. V liturgičnem življenju zbor v vsej polnosti izpolnjuje svojo dolžnost. Pri naših rednih mašah in vseh obredih sodeluje po novih predpisih in navodilih.

Seveda pa tudi goji našo svetno pesem po vseh svojih močeh z iskreno verno in ljubeznijo. Hvala Bogu: mladina se zanjo goreče navdušuje!

sveta. 3.000 jih je bilo pripeljanih maja 1944 iz Madžarske, a jih je to taborišče preživelo le 124. Grozno spoznanje me je obšlo, da od tu pač ne bo rešitve, in sem obema Francetoma to omenil in dodal, ako nas Marija Pomagaj ne bo rešila, nas bo tukaj konec. Moj ožji rojak se je malo posmejal in dejal: „V gozdovih smo doživeli še vse kaj hujšega in tu bomo lahko zdržali.“

Sredi aprila 1945 smo se srečali ob izmenjavi šihita. Hitro sta prišla k meni, — začudil sem se, kako hudo sta shujšala in sem jima to tudi omenil. Odvrnila sta mi, da jaz tudi izgledam kakor človeški skelet, nato pa nadaljevala: „Tisto, kar ste enkrat rekli o Brezjah, je pa res.“ Kaj pa? „No, tisto o Mariji Pomagaj.“ Nismo več mogli govoriti, Slovci in kapoši so nas pogladi dali. Oba sta v taborišču umrla. Z ožjim rojakom sem 2. maja še govoril. Odpehali so ga z mnogimi v Mauthausen, češ da se bodo tam okrepili. Slišali smo pa, da so jih že med potjo pomorili. Prepričan sem, da sta oba umrla z mislijo na Mater in Kraljico Slovencev, Marijo Pomagaj.

Vredno je, da se živi spominjamo mrtvih. Žetev smrti med Slovenci je bila strašna. Za vero in domovino! S trpljenjem in žrtvami lastnih življenj so desetstični rojakovi zbrali neizmeren zaklad v toplih božjih rokah. Živi lahko iz tega zaklada črpamo pogum in neštevne milosti, ki so nam potrebne na naši življenjski poti.

Vsak teden ena

DRAMILO

Valentin Vodnik

*Slovenec, tvoja zemlja je zdrava
in pridnim nje lega najprava:
polje, vinograd,
gora, morje,
ruda, kupčija
tebe redi.*

*Za uk si prebrisane glave
pa čedne in trane postave;
išče te sreča,
um ti je dan,
našel jo boš, ak
niši zaspan.*

*Glej, stvarnica vse ti ponudi,
iz rok ji prejemati ne mudi!
Lenega čaka
strgan rokav,
palca beraška,
prazen bokal.*

Naš letošnji nastop na Markovo nedeljo pa je imel še posebno oznako.

Za drugo majniško nedeljo je zbor povabljen na sodelovanje pri farnem prazniku ob prenovitvi božjepotne cerkve v Lujanu sanluiske provincije, kjer župnikuje č. g. Anton Ogrin, njegov brat č. g. Janez Ogrin pa v sosednjem Quinesu.

Za to priložnost pride k slovesnostim tudi škof iz San Luisa msgr. Caferatta.

Naš zbor bo sodeloval v nedeljo pri cerkvenih slovesnostih, na predvečer pa bo nastopil s slovensko pesmijo v Lujanu in nato še v Quinesu.

In tako smo letos našim mendoškim rojakom za mendoški dan slovenske pesmi nudili spored, s katerim bomo ob farnih slovesnostih v sanluiskem Lujanu predstavili tamkajšnjim domačinom slovensko pesem, pesem njihovih dveh gorečih dušnih pastirjev.

Po Premrovi Slovanski pesmi je sledil prvi del programa z našo versko pesmijo: Poslan z nebes je angel (Želznik — adventna); Zveličar nam se (Nad. na 4. str.)

Pred dvajsetimi leti v "Svobodni Sloveniji"

16. maja 1950 — št. 20

ROMANJE SLOVENCEV V LUJAN

Romanje Slovencev v Lujan je tudi letos bilo najlepša verska manifestacija Slovencev, ki žive v tej gostoljubni deželi. Kljub slabemu vremenu se ga je udeležilo okoli 1.400 slovenskih romarjev. Železniška uprava je za to priliko dala na razpolago posebni romarski vlak, s katerim se je iz Capitala in Ramos Mejije ter ostalih bližnjih krajev odpeljalo v Lujan 900 Slovencev, ostali pa so prihiteli k lujanski Materi božji z omnibusi in kolektivi.

V baziliki lujanske Matere božje je bila za slov. romarje ob desetih dopoldne romarska sv. maša, med katero so peli združeni slov. pevski zbori, daroval pa jo je g. Hladnik, ki je imel na romarje tudi lep nagovor.

Takoj po sv. opravi se je bila stanovska zborovanja. Bila so ločena za starše, fante in dekleta. Sestanek za starše je vodil g. Fr. Kremžar, predavanji sta pa imela gg. Vinko Lovšin in France Žužek. Fantovsko zborovanje je vodil g. Gusti Horvat, fantom pa je govoril g. Albin Koman. Zborovanje deklet je vodila gđ. Mija Markeževa, zbranim dekletom pa je imel predavanje g. Hladnik. Osnovna misel vseh predavanj je bila po namenu sv. Očeta za sveto leto: Vrnitev k Bogu.

...Ob štirih popoldne so slovenski romarji zopet pohiteli v Marijino baziliko. Po govoru g. Cirila Demšarja se je zaradi slabega vremena razvila procesija kar po prostrani baziliki. Na začetku procesije so postavili fante nosili argentinsko, slovensko in papeško zastavo ter slov. cerkvena bandera. Milostno podoba brezjanske Matere božje, ki ima od lanskega leta svoje zavetišče na častnem prostoru tudi v tem veličastnem svetišču lujanske Matere božje, so nosili na posebnem nosilu slovenski fante v narodnih nošah, spremljala so jo pa dekleta prav tako v narodnih nošah. Kip lujanske Matere božje so pa nosili po baziliki tudi slov. fante, oblečeni v modre hlače in bele srajce z modrimi kravtami, spremljala pa so jo slov. dekleta v dolgih belih oblekah s cveticami...

L. J. Sodja

Pred 25 leti

Nadaljevanje in konec

Samo tri očenaše

Koncem aprila smo večkrat videli zvečer in ponoči žar na obzorju, tudi zamolklo bobnenje je vzbujalo upanje v naših dušah. Vedeli smo, da so osvobodilne vojske blizu. Na delo smo še vedno hodili. Izmenjaje podnevi in ponoči. Toda smrt je žela vsak dan vedno večje število ujetnikov. V eni sami baraki (bilo je čez dvajset barak) so neke noči pobili čez dve sto ujetnikov. Smrt nas je lahko doletela vsak dan, vsak trenutek. Kdaj nas bodo strpali v podzemno tovarno in zapliliti? Spomnil sem se na večkrat opravljeno pobožnost prvih petkov in prvih sobot. Videl sem zaskrbljene obraze svojih slovenskih sotopinov in sem se okorajčil in sem Joži omenil, kaj ko bi se spomnili na Brezjansko Mater božjo in jo prosili za pomoč. Omenil sem devetdnevno. Joža pa mi je odgovoril, da je že sam mislil na to. „Mama so mi vedno govorili, kadar je stiska najhujša, je božja pomoč najbližja.“ Tudi Janez je bil vesel te misli, in še drugim smo povedali. Tako nas je bilo sedem ali osem Slovencev, ki smo začeli devetdnevno k Mariji Pomagaj. Samo tri očenaše na dan smo se odločili moliti, več si nismo upali naložiti. Začeli

smo to devetdnevno v notranji stiski, vsi zbegani in izčrpani. Začeli smo jo na soboto, dne 28. aprila.

Dne 2. maja so SS straže odšle in varstvo taborišča je prevzela Schutzpolizei (Varnostna policija) iz Wienerneustadta, ki se je umaknila pred prodirajočo rusko vojsko. Kasneje, ko sem bil za pričo pri vojaškem sodišču za vojne zločince v Nemčiji, sem zvedel, da bi morali biti vsi ujetniki v našem taborišču zaplinjeni v noči od 2. na 3. maj. Pa si načrta niso upali več izvesti, ker se je ameriška armada prehitro bližala našemu taborišču. Varnostna policija nas ni več pobijala in pretepala. Živeli smo pa ob pišli hrani še vedno dalje in smrt je pobrala vsak dan na stotine ujetnikov. Mi smo opravljali naše tri očenaše vsak dan. Neki Mariborčan nam je zelo zameril, da tudi njemu nismo o tem takoj v začetku povedali. V soboto, 5. maja so prodrli ameriški tanki do našega taborišča in nas osvobodili. Bilo je ob 5 popoldan.

Drugi dan, v nedeljo smo se napotili proti Linzu na Donavi. Šli smo skozi St. Georgen, kjer je bila podzemna tovarna, v katero so nas gonili delati. V Gusen smo zavili v cerkev sv. Jurija (St. Georgen). Bil je deveti dan in tam

v tisti cerkvi je privrela iz naših src zahvala s tremi očenaši. Živo mi je stopila pred oči shujšana postava Lojza Škofica iz Suhe pri Kranju, ki je prejšnji dan še sanjal o vrnitvi domov, a je pri zadnjem zboru v taborišču v soboto zjutraj padel med vrstami ujetnikov mrtve na tla. Preden smo šli iz taborišča, smo se še ob njegovem truplu ustavili, ga prekrizali in kratko pomolili. Gotovo leži pokopan v skupnem grobu v Gusenu. Tista cerkev sv. Jurija pa gotovo ni bila nikdar tako obiskana, kakor tisto nedeljo 6. maja 1945. Številni ujetniki, iz vrst 15 narodov, zopet svobodni, ne samo katoličani, ampak tudi pravoslavni, protestanti in celo judje so zavili v to cerkev in padali na kolena. Mnogim so solze zahvale močile tla božjega hrama. Resnični ekumenizem!

Tisto, kar ste rekli o Brezjah, bo pa res

Ko sem po božiču 1944 bil prepeljan iz Mauthausena v Gusen 2, sta bila v skupini okoli 800 ujetnikov tudi ožji rojak Franc in neki drugi Franc iz Dolenjske. Stali smo proti večeru prvega dne pred barako in zmagajali z glavami, ko smo videli kupe mrtvecev. Izčrpanost in slaba oblačila soujetnikov so nas pretresla. Hrana je bila tako slaba, da jo v začetku nismo mogli zaužiti. Takrat smo videli še kakih 1000 židovskih otrok (med 11-15 let starih), ki so shujšani in razčepani izgledali kot prikazni iz neznanega strahotnega

Slovenci v Argentini

(Nad. s 3. str.)

je rodil (Vavken — božična); Pojdi na Golgota (Železnik — postna); Veliko noč praznujmo (Premrl — velikončna) in Marija Pomagaj (Premrl — v prikaz posebnega češčenja Mater božje med Slovenci in v počastitev lujanske Marije).

Nato je sledil venček naših domorodnih: Slovenska dežela (dr. Ipavec); N'mav čez izaro (Bajuk); Pozdrav Gorenjski (Bajuk); Rož, Podjuna, Zila (Kernjak); Zdravica (Premrl-Prešeren).

V sledečem delu so prišle na vrsto ljubavne pesmi: Cveče mi polje pokrilo (Tomc); Nocoj pa, oh nocoj (Venturini); Vsi so prihajali (Adamič).

Sledila je pesem s socialnim podarkom Ciganski otrok (Bajuk); nato pa stasovske: Mlatiči (Hribar); En hribček (Slomšek-Bajuk); Planinska (Foerster) in končno naša folklorna plesna Marko skače (Kimovec).

Za zaključek nastopa je spet z mendoškega odra zadonela Foersterjeva Pevec s pripevkom, ki se tako prilaga zadnjim besedam pok. ravn. Marka Bajuka: Zakaj bi ne pel? — Zato „še bom pel“!

Po nastopu so navzoči posedli za pogrnjene mize, ob katerih smo se v prisrčnih izrazih ljubezni, hvaležnosti in spoštovanja poslovili od č. s. Metodije Ocvirk, ki se po daljšem obisku pri svojih vrača spet v domovino in je med svojim bivanjem v Mendozi s toliko ljubezno nudila našim najmanjšim v šolskem tečaju slovensko domačo besedo in popevko. Sestra je za svojo požrtvovalnost bila deležna iskrenih dokazov naše hvaležnosti, zlasti najmlajših, ki so jo obsuli s poslovnimi pesmicami in cvetjem.

PO ŠPORTNEM SVETU

Na prvih letošnjih lankatletskih nastopih na prostem je bilo doseženih v Sloveniji že nekaj dobrih rezultatov. Na področnih prvenstvih za pokal Slovenije, ki je bilo 26. aprila, je v Ljubljani Pečar zalučal disk 51,60 m, v Novem mestu je Špiler vrgel kopje 63, 62 m, v Celju pa se je izkazal Kocuvan v teku na 200 m. Povpreček ostalih rezultatov je v glavnem na lanskim ravni. Seveda pa je pripomniti, da so imeli lankatletski dosedaj izredno nenaklonjeno vreme in da so tekmovalne steze še zelo razmeščane.

V slovenski košarkarski ligi so sredi aprila začeli s tekmovaljem. Za naslov prvaka se potegujejo ekipe: Ježica, Rudar iz Trbovelj, Ljubljana, Elektra iz Šoštanj, Maribor, Tolmin, Triglav iz Kranja, Jesenice, Celje, Ilirija iz Ljubljane, Kroj in Branik iz Celja.

V Ljubljani se je 16. maja začelo finalno tekmovalje za VI. svetovno košarkarsko prvenstvo. Prej pa so bile še kvalifikacijske tekme za vstop v finale v Sarajevu, Splitu in Karlovcu. V Sarajevu sta se uvrstili ZDA in ČSSR, izpadli sta Kuba in Avstralija, iz Splita sta finalista Brazil in Italija, izpadli pa Južna Koreja in Kanada, v Karlovcu sta se uvrstili v finale ekipe SZ in Urugvaj, ZAR in Panamá pa sta izpadli.

V finalnih tekmah v Ljubljani je za prvo presenečenje nosrbel Brazil, ki je ob bučnem navijanju ljubljancev premagal dosedanjega prvaka Sovjetsko zvezo s 66:64, Jugoslavija je odpravila Italijane s 66:63, ZDA pa ČSSR s 73:64. V drugem kolu so ljubljanci na vse načine navijali za Čeha, vendar so jih Sovjeti klub nerazumno premagali 98:72. Brazil je premagal Italijo s 79:59, ZDA pa Urugvaj s 76:39.

OBVESTILA

OBOTA, 23. maja 1970:

Na Pristavi ob 16. uri sestanek mladine do 15. leta. Na sporedu lepi filmi. V Našem domu v San Justo ob 21 članska večerja.

NEDELJA, 24. maja 1970:

V Zavetišču škofa dr. G. Rožmana blagoslovitev temeljnega kamna in postavitve križa. Pričetek z mašo ob 10.

V Slovenskem domu v San Martinu mladinski dan — celodnevna prireditev. Na Pristavi ob 16. uri roditeljski sestanek za vse starše šolskih otrok. O važni zadevi bo predaval dr. Starc. Na Pristavi bodo imele naraščajnice iz Morona po maši svoj redni sestanek. Lepo vabljenje deklice od 5. do 10. leta.

PONEDELJEK, 25. maja 1970:

V Našem domu priredi ob 17 sanjuška sekcija Zveze žena in mater predavanje o doraščajoči mladini.

ČETRTEK, 28. maja 1970:

Ob 19. uri v mali dvorani Slovenske hiše predava ga. Anica Kralj. Vabi Zveza slovenskih mater in žena.

NEDELJA, 31. maja 1970:

V zavodu Don Bosca v Ramos Mejia Telovska procesija.

Ob 16.30 v Slovenski kapeli skupna sv. maša Zveze slovenskih mater in žena.

Družinska nedelja v Slomškovem domu.

V Slomškovem domu po procesiji sv. Rešnjega Telesa na razpolago domače kosilo.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Prihod pisatelja Karla Mauserja, lastnega rosta Zedinjene Slovenije v okviru 25-letnice, je določen za v petek, 5. junija, ob 8.50 na Ezeizi. Polet No. 205 — Pan-American. Prosimo rojake, katerim je mogoče, da se udeležijo prejema slovenskega pisatelja na letališču.

Seja upravnega sveta Zedinjene Slovenije bo 23. maja ob 20 uri. Nato družabni sestanek skupno s poverjeniki.

Seja voditeljskega sveta šolskega odseka Zedinjene Slovenije bo v sredo 27. maja ob 19.30 uri v Slovenski hiši. Na programu tudi razgovor o učnih vprašanjih. Vabljenje vse učiteljstvo.

Knjižnica Zedinjene Slovenije je odprta vsak dan od 15-20.

Seja medorganizacijskega sveta bo 29. maja ob 20 uri v prostorih Zedinjene Slovenije.

POIZVEDBA

Kdor ve za g. Petra Turka, ki je imel naslov: Mariano Moreno 1444, Olivos, prov. Buenos Aires, naj sporoči v Dušnopastirsko pisarno. Ramón Falcón 4158. Išče ga nečak iz Avstralije in brat iz Slovenije.

Za dobro voljo OD DOMA

V socialističnem cirkusu nastopajo namesto požiralcev mečev požiralci obljub.

Poznam ljudi, ki živijo od obresti, ki jih prinaša Marxov Kapital.

SELEKCIJA — Izbor. Proti selekciji se borimo najučinkoviteje z zvezami, strici itd.

25-LETNICA

Naš narodni vernih duš dan

SLOVENSKA HIŠA 7. JUNIJA OB 16

Polaganje venca po zastopnikih domov in organizacij pred spomenik padlih junakov žalostinke — pojejo združeni moški zbori

Sv. maša z nagovorom msgr. A. Oreharja — pojejo združeni mešani zbori pod vodstvom g. Jožeta Omahna

Spominski govor pisatelja Karla Mauserja

Kri in kamen — Nikolaj Jeločnik

Pričevanje za junij

Zedinjena Slovenija

SLOVENSKA HRANILNICA z. z. o. z.

Bartolomé Mitre 97

Ramos Mejía

T. E. 658-6574

Uradne ure: torek, četrtek, sobota od 16 do 20

Opozarjamo vse člane na življenjsko zavarovanje. — Informacije v zadružni pisarni v uradnih urah.

Predno vzamete posojilo ali kupite na obroke, se oglasite pri nas.

Če hočete denar varno in dobro naložiti, ga vložite v Slov. hranilnico

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE
Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed.
Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

Dr. Tone Žužek
ADVOKAT

Urađuje od 17.30 do 19.30 ure.
Ponedeljek, sredo, petek.

Lavalle 2331, p. 5, of. 10
T. E. 47-4852

Dr. FRANC KNAVS
ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital
T. E. 35-2271

Uradne ure od 17—20
Na telefonu tudi dopoldne (10—12)

Luján, Ate. Brown 100
T. E. 105 ali 516

V petek in soboto od 9—13

25. maja ob 18:
VESELI POPOLDAN

za
vso
SANJUŠKO MLADINO

ZAHVALA

Šolski svet Slovenskega srednješolskega tečaja Marka Bajuka se zahvaljuje Slovenski gospodarski zadrugi SLOGA za mecenski dar 30.000 pesov namenjenih za izdajo almanaha, katerega pripravlja V. letnik tega tečaja. Zveza slovenskih mater in žena se zahvaljuje Slovenski gospodarski zadrugi v Ramos Mejia za dar 30.000 pesov, enako tudi društvu TABOR za 10.000 pesov in ostalim dobrotnikom.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Director: Tone Mizerit

Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
Argentina

Correo
Argentino
Central (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 996.221

Naročnina Svob. Slovenije za leto 1970:
za Argentino \$ 2.900.— Pri pošiljanju po pošti \$ 3.000.—; ZDA in Kanada 13 USA dolarjev; za Evropo pa 16 USA dolarjev za pošiljanje z avionsko pošto. — Evropa, ZDA in Kanada in pošiljanje z navadno pošto 9 USA dol.
Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7218

V Slovenskem domu
v San Martinu
v nedeljo, 24. maja.

MLADINSKI DAN

8.— odbojka

11.— sv. maša v dvorani

15.30 kulturni program

18.— družabna prireditev s sodelovanjem PLANIKE

Organizira in vabi vse starše in rojake SDO San Martín

Iščemo

spodobnega moža za službo kot

“MAITRE”

v odlični restavraciji v San Isidro. Po možnosti z znanjem nemščine ali angleščine. Starost 30 do 50 let. Plača po dogovoru.

Javiti se na telefon 743-7486 ali na uredništvo lista.

SDO — SFZ
SLOVENSKA VAS

PONOVITEV

BARCLAY

ROŽNI VENEC
Drama v petih slikah

Režija: MAKŠ JAN
Scena: SLAVKO REVEN

SLOVENSKI DOM V CARAPACHAYU
NEDELJA, 31. maja ob 16

Vse rojake vabimo k

BLAGOSLOVITVI TEMELJNEGA KAMNA IN SPOMINSKEGA KRIŽA

V SPOMIN 25-LETNICE ZDOMSTVA

Nedelja, 24. maja 1970

Pričetek ob 10 s sv. mašo
Opoldne — kosilo

Pripravljalni odbor

zavetišča škofa dr. Gregorija Rožmana
Martín Fierro 4262 — Barrio Peluffo

V globeki žalosti sporočam, da mi je 18. maja v 87. letu starosti umrla v domovini, v Hotedrščici, nad vse ljubljena mama, ga.

Marija Albreht roj. Plečnik

Za vse dobro naj ji bo Bog obilen plačnik!

Priporočam jo v molitev!

Sv. maša za pok. mamo bo darovana v slovenski kapeli dne 25. maja ob 9 dopoldne.

Buenos Aires.

Jože, sin, z ženo Francko

SLOVENCİ PO SVETU

NIZOZEMSKA

Obisk dr. Grmiča

Slovence na Nizozemskem je prvo nedeljo v aprilu obiskal dr. V. Grmič, pomožni mariborski škof. Srečanje je bilo v šoli na Afenauerlaan v Nieuw Einde, kjer je škof maševal in pridigal. Pevski zbor „Zvon“ je za to priložnost pel Tomčevo slovensko mašo.

Po maši je bila kratka prireditev v pozdrav slovenskemu škofu. Toplo so presenetili rojaki iz Lindenheuvela, ki so po dolgih letih zopet nastopili in zapeli pod vodstvom g. Stanka Rebrška tri narodne pesmi. Ga. Marta Handler-Schiffelers v narodni noši je škofu izročila lepo darilo v spomin na Slovence v Holandiji. Za konec pa sta pevski zbor „Zvon“ in slovenska folklorna plesna skupina ponovno opravičila ugled, ki ga uživata že dolgo. Bilo je kratko, a zelo prisrčno.

V zaključnem govoru je škof izrazil zadovoljstvo nad tako lepim srečanjem z rojaki v tujini.

Kolikor je čas dopuščal, so številni zbrani še posedeli v domačem razgovoru ob čaši piva in slovenski pesmi.

BELGIJA

Dr. Grmič tudi v Limburgu

Na svojem potovanju je mariborski pomožni škof obiskal tudi Slovence v Belgiji. Na prvo nedeljo v aprilu popoldne ob treh je najprej imel mašo v Zwartbergu, med katero je prepeval mešani zbor iz Limburga. Po maši so se zbrali v zasebni dvorani blizu cerkve. Gdč. Jakočeva je škofa pozdravila z deklamacijo in mu izročila šopek. G. Bernard Žabot ga je pozdravil v ime-nu vseh Slovencev in mu izročil skromno darilo. Šolska mladina pa je škofa pozdravila z narodnimi pesmimi in zbornima deklamacijama. Tudi tu je ob zaključku spregovoril dr. Grmič in izrazil lepe želje za rast slovenske skupnosti v izseljenstvu.

NEMČIJA — Hamburg

Srečanje ob poroki

Hamburg je pristaniško mesto v severni Nemčiji, ki je znano po tem, da so se tja že pred desetletji izseljevali naši ljudje. Pesnik Oton Župančič je o tem zapel v Dumi.

Že nekaj let so skušali Slovenci v tem mestu uresničiti željo, da bi se vsaj kdaj pa kdaj zbrali in se po domače pogovorili. V neki meri se je ta želja uresničila ob poroki Rafaela Šuštaršiča in Marije Košak. Za to srečanje je imel gotovo zaslugog. Alojz Capuder.